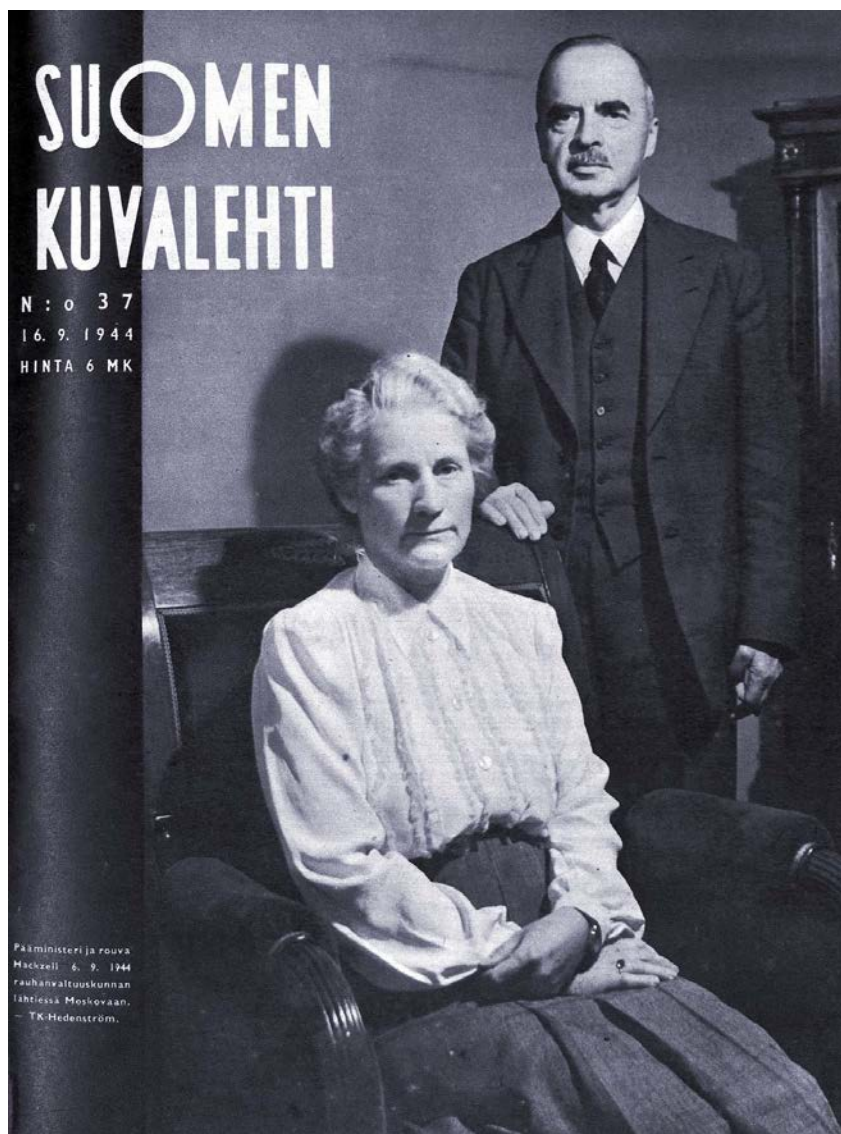

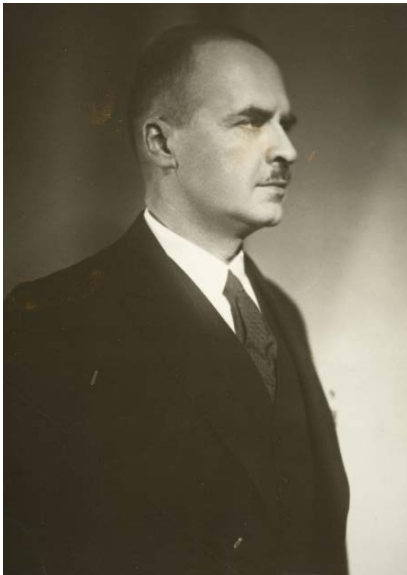
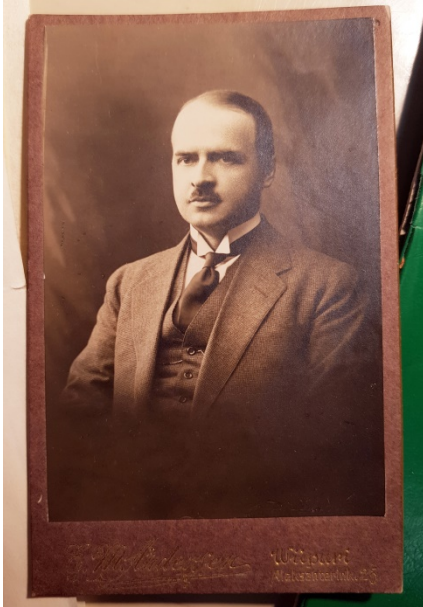

Antti Hackzell ja Suomen tie rauhaan 1944

Martti Häikiö
3.12.2020

Antti Hackzell

20.9.1881-14.1.1946

- Isä Mikkelin lyseon rehtori Matias Hackzell, äidinisä senaatin oikeusosaston varapuheenjohtaja salaneuvos Robert Örn
- Liikejuristi Pietarissa 1910-1918
- Viipurin läänin maaherra 1918-1922
- **Suomen Venäjän lähettiläs 1922-1927**
- Suomen Työnantajain Keskusliiton johtaja 1930- ja toimitusjohtaja 1936-1946
- **Kivimäen hallituksen ulkoministeri 1932-1936**
- Kansanedustaja 1939-1945
- **Pääministeri 8.8.-16.9.1946**

Mikkeliläislähtöinen suomalaisuusmies

Karhunkaatajat Venäjän Karjalassa 1909. Museovirasto

Pietarilainen liikejuristi 1910-1917

Onnistuttuani vakinaiseksi avustajaksi saamaan meillä hyvin tunnetun venäläisen valantehneen asianajajan **Georg Weberin** olen avannut

Pietarissa

Suomalais-Venäl. Asianajotoimiston

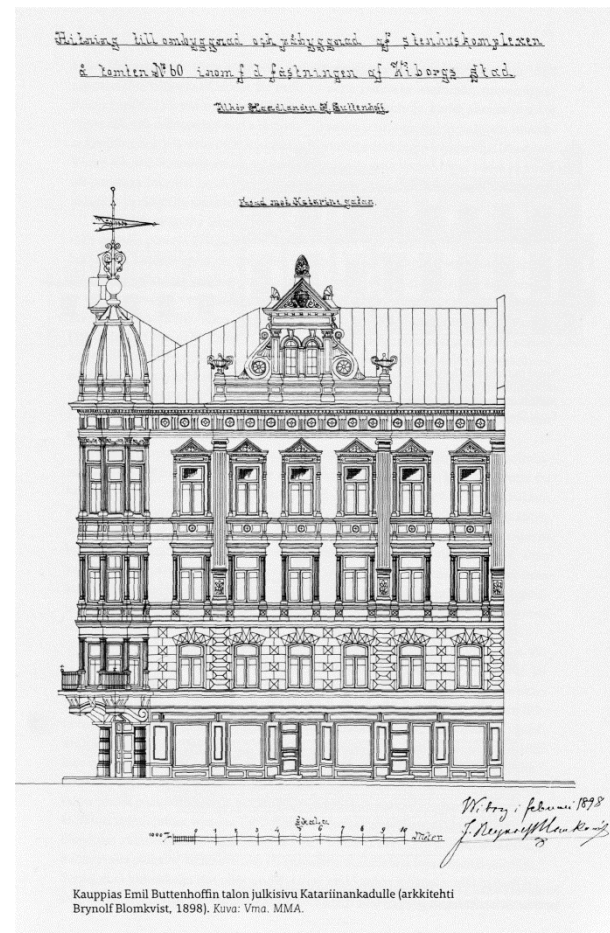
ja otan toimittaakseni sekä Suomessa että Keisarikunnassa kaikenlaatuisia asianajoon kuuluvia tehtäviä, rabainperimisiä, laadin yhtiössääntöjä, hankin patenttioikeuksia, huolennan asioita hallinnollisten ja kirkollisten viranomaisten tykönä, kuin myöskin vastaanotan liikealaan kuuluvia tehtäviä, kuten kaupanvälityksiä, rahainsijoituksia ja hankin tietoja venäläisten liikkeiden luotosta.

Pietarissa 7 päivänä helmikuuta 1912.

A. W. HACKZELL,
Varatuomari.

Osoite: A. W. Hackzell. (А. Хаксель)
Moika 7. (Мойка 7, кв. 7.) Telef. 181—49 Ksk549(Kla330)

*Buttenhoffin talo Viipurissa.
Katariinankatu/Linnankatu 7.*

Viipurin läänin maaherra 1918-1920

Ostolupatodistus

Elintarvelautakunta

myöntää täten luvan Viip. läänin Maaherra
(ostajan nimi ja osoite)

ostaa: _____
(tavaroiden laji ja määrä)

kuusi (6.) kpl. aluspaitaa

Viipuri ssä loka kuun 1. p:nä 19 18
N° 2296.

Elintarvelautakunta.
(Leima tahi allekirjoitus.)

Käännä.

WUPURI

Suomen Moskovan-lähettiläs

Leninin hautajaiset 27.1.1924

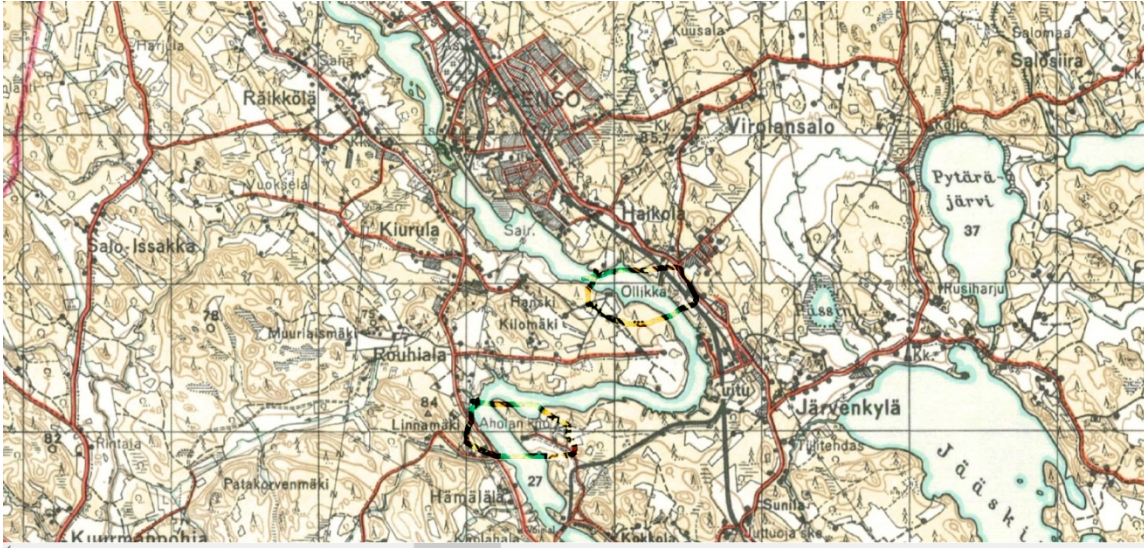
"Lähetystön henkilökunta lähetystötilan pihamaalla. Vasemmalta lukien: Ministeri Antti Hackzell, lähetystösihteeri R. Hakkarainen, attashea, vapaaherra T. Hj. Carpelan sekä neidit Suominen ja Kauppi." (Suomen Kuvalehti 43/1924) Kuva: Otavan kuva-arkisto.

Suomen Ruotsin-suuntauksen isä Ulkoministeri 1932-1936

Fran Büssing pappa presidentkan S. president S mamma
På pappas första "grand soirée" på S-måna januari 1933

Menetykset 1940, 1942

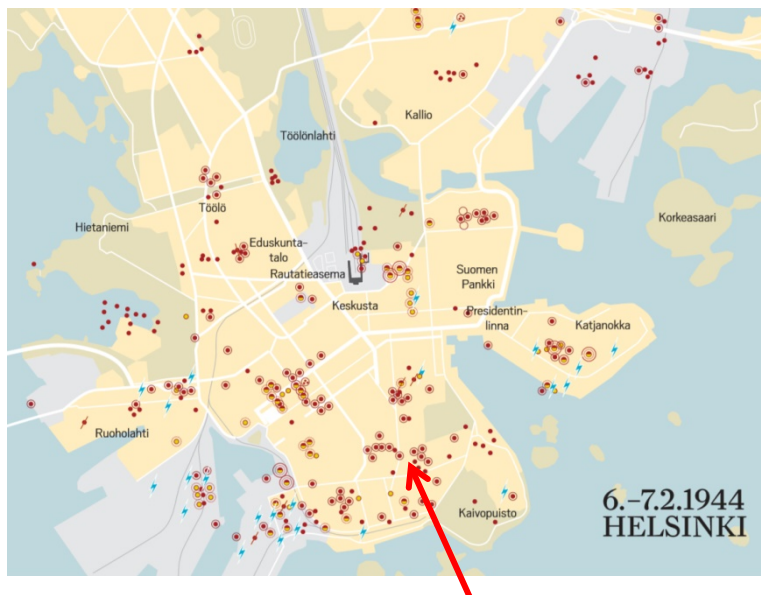

Ollikka, maatila Rouhialan kylässä, Vuoksen varrella Jääskessä. Menetys 1940 ja uudelleen 1944.

Poika Martin Hackzell kaatui 30.7.1942 Pirunsaarella Stalinin kanavalla.

Helsingin pommitukset 6-7., 16-17. ja 26-27.2.1944

331 pommia, 103 kuolonuhria

*Korkeavuorenkatu 1,
Hackzellin asunto*

Kevään 1944 rauhanneuvottelut

20.11.1943 Kollontai Ruotsille: kutsu Suomelle rauhanneuvotteluihin

29.11.1944 Suomen vastaus: vuoden 1939 rajat, pienin tarkistuksin

1.12.1943 Stalin Teheranissa:

1. 1940 rauhansopimus voimaan
2. Hanko tai Petsamo (liitetään NL:oon)
3. Sotakorvaukset 50 % vahingoista
4. Välikirkko Saksan kanssa
5. Saksalaiset pois maasta
6. Demobilisaatio

29.12.1943 NL: 1940 rajat

1.1.1944 hall-uav: ei hyväksy rajoja mutta haluaa keskustelua

4.2.1944 Suomen hallituksen jäsenille kerrottiin keskusteluista

6.2.1944 Suurpommitus Helsingissä, Wallenberg, Ryti, Ramsay

7.2.1944 Ramsay kysyy Paasikiveä

9.2.1944 VN iltakoulu päätös lähettää JKP Tukholmaan saamaan 'lisätietoja'

12.2.1944 JKP Tukholmaan

16., 19. ja 21.2.1944 JKP & Kollontai Saltsjöbaden: "I Heti hyväksyttävät ehdot (Saksan karkotus, 1940 rajat, sotavangit), II voi neuvotella (dembilisaatio, sotakorvaukset, Petsamo)

24.2.1944 JKP kertoo hall.uav

25.2.1944 DN julkaisi NL ehdot

29.2.1944 EK sulj istunto, Ei pol tahtoa Karjalan luovutukseen 105-80, PES kuoli

7.3.1944 Suomen pyöreä vastaus

10.3.1944 NL ultimaatumi: ennakkoehdot hyväksyttävä ennen neuvotteluja

12.4.1944 Suomi hylkäsi ehdot

Pistin kurkulla ja veitsi niskassa kesä 1944

Kesän 1944 torjuntataisteluissa Suomi pysäytti Puna-armeijan suurhyökkäyksen

Normandian maihinnousu alkoi 6.6.

Stalinin neljäs strateginen isku

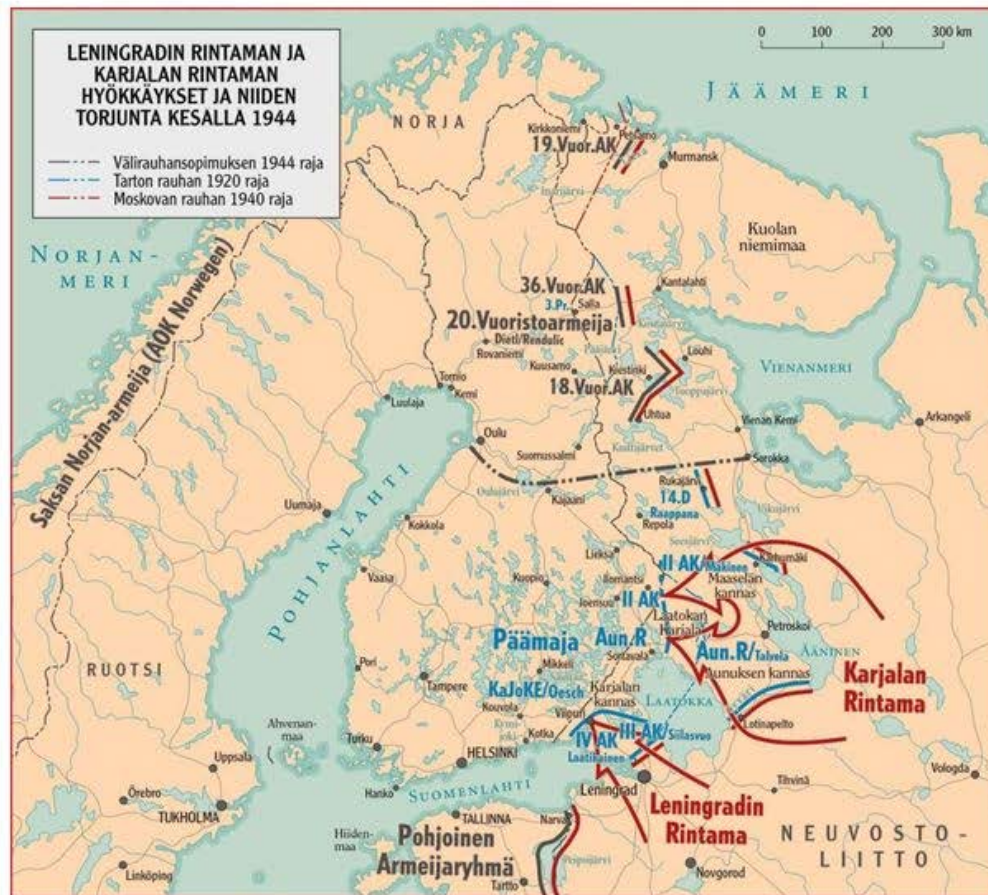
- Yllätys liittoutuneille, Saksalle ja Suomen sodan johdolle
- Kahden rintaman (Leningradin R. ja Karjalan R.) porrastettu hyökkäys
- 10.6. Karjalan kannaksella
 - tulivalmistelu jo 9.6
- 20.6. Syvärillä ja Maaselän kannaksella

Karjalan kannaksella

- pysäytettiin kolmannella puolustuslinjalla
- Laatokan pohjoispuolelta joukkoja Kannakselle
- Maaselän ja Aunuksen kannaksilta viivyttyäen Laatokan Karjalaan
 - jossa hyökkäys pysäytettiin

Torjuntataistelut ohi elokuun alussa

- Uusi asemasotakausi

Muokattu kartta: Raunio, Ari, Sotatoimet Suomen sotien 1939–45 kulku kartoin, s. 213

18.7. Hitler antoi käskyn pohjoiselle armeijaryhmälle (Heeresgruppe): pohjoinen Baltia täytyy pitää.

20.7. Stauffenbergin pommi-isku Hitlerin päämajaan

31.7. Puna-armeija Riianlahdessa, minkä johdosta Saksan pohjoinen armeijaryhmä joutuu "mottiin". Saksan 122. divisioona käsketään lähtemään Suomesta.

1.8.1944 Presidentti Risto Ryti eroaa, tehtäviä hoitaa neljän päivän ajan pääministeri Edwin Linkomies

3.8. Keitelin mukaan 3.8.1944 on varmaa, "dass Finnland schlappmachen wird". Hitler halua vielä odottaa. Hitler vaihtaa pohjoisen armeijaryhmän komentajan: GFM Schörner, Schörner vierailee Mikkelissä 3.8.1944

4.8.1944 Marsalkka Mannerheim valitaan presidentiksi

8.8.1944 Antti Hackzellin pääministeri, Carl Enckell ulkoministeri, mukana SDP, Maalaisliitto, Kokoomus, RKP ja Edistyspuolue

17.8. GFM Keitel vierailee Mikkelissä. Kunniamerkki Mannerheimille: Eichenlaub zum Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes; Heinrichsille: Ritterkreuz des Eisernen Kreuzes

18.8.1944 sähke Erfurth, että Mannerheim päättää erillisrauhasta itse, jos ja kun.

Antti Hackzellista pääministeri 8.8.1944

Hackzellin hallituksen ensimmäinen istunto.
A. Hackzell, G. Mannerheim, R. Walden.

Päätös rauhanneuvottelujen aloittamisesta

- 18.8. Mannerheim Gripenbergille: "sanonut Keitelille irti Rytin-Hitlerin sopimuksen"; Herttoniemen junassa M. Hackzell, Walden, Enckell, Tanner, Gripenberg
- 19.8. Tamminiemessä Mannerheim, Hackzell, Enckell, Walden, Gripenberg. M kielsi kertomasta Keitelin keskustelusta; yöllä junassa M. G. W. ja Ramsay
- 20.8. juna aamukahvi M, H. W, Kivimäki, G.
- 23.8. H. eduskunnan uav
- 24.8. juna päivällinen M, H, W, Tanner – periaatepäätös syntyi, keskustelu rauhanvaltuuskunnasta. "Näin oli tämä asia saatu selväksi, ja tietoisuus siitä, että nyt oli tehty periaatepäätös, herätti miltei riemullisen tunnelman läsnäolijoissa, vaikka kaikille oli selvää, miten valtavat ja vakavat vaikeudet ja vaarat vielä meitä odottivat." (G pvk)

Mannerheimin salonkivaunu Mikkelin asemalla

25.8. Romania lähtee liitosta

2.9.1944 Hackzellin radiopuhe. "Tämä hetki ja tämä ratkaisu on vakavin, minkä kansamme nykyisinä koettelemuksen vuosina on elänyt"

Mannerheimin kirje Hitlerille

1.9. viimeistään paikalliset saks. (20. GebAK, Rendulic) päättävät evakuoida Suomessa olevat joukot; Blücher palaa Berliiniin.

9.9. Talvela tapaa Keitelin ja Jodlin, yritys kääntää Talvelan pää

19.9.1944 Suomi solmii erillisrauhan Neuvostoliiton kanssa

26.9. Riian ja Tallinnan offensiiveissä Neuvostoliitto sai vallattua Viron itselleen

*Pääministeri Antti Hackzellin radiopuhe 2/9 1944
(Suomen Kuvalehti N:o 361/1944, Museovirasto)*

Rajan yli 7.9.1944

Rauhanvaltuuskunta siirtyi demarkaatiolinjan yli Juustilan ja Yliveden välillä 7.9.1944. Vasemmalta kenraali Oscar Enckell, kenraali Erik Heinrichs, rauhanvaltuuskunnan puheenjohtaja pääministeri Antti Hackzell, puolustusministeri Rudolf Waden.

14.9. To. Kylmä ilma jat-
kuv, samoin to. metkomus.
Delegatit (khot - / kokoon-
tuivat silloin tällöin, käy-
vät teattereissa, sotasaali-
näytelöissä, Popotelebr Topo-
lle y.m. ja odoottavat -
kuten me muutkin. Me,
pienemmät viskaalit, teemme
samoin, nukunme päivällä
puhume roskaa.

Teltapäivällä alko Lulima
Pactuen Fominilla (Ullas-
ar. homimerikin prot. heöl)
tiedon siitä, että 1. neu-
vottelukokous on tänään
ulo 23.00, Pääministeri
Hackzell sai voren-
vuoden aivoissa ja hel-
vauksen; pädelle hot

Majuri Georg Enckellin päiväkirja Savoy hotelli Moskova 14.9.1944

Lentokone, jolla Hackzell tuotiin Suomeen

Oikealla ryhmä siviilihenkilöitä koneen portaiden luona - joukossa saattaisivat olla rva Hackzell, lääkäri ja sairaanhoitaja lähdössä Moskovaan! Kuva on otettu salaa lennojohtornista - lennonjohto oli suomalaisten hoitama lokakuun alkuun saakka.

Utissa 20.9.1944 otettu kuva. Suomen rauhansopimusvaltuuskunta palasi tällä koneella Moskovasta. Mahdollisesti sama koneyksilö millä Hackzellin "erikoislennot" suoritettiin. "894" on neuvostoilmavoimien ns. taktinen numero. Alkuperäinen amerikkalainen numero 42-93211 pyrstön alaosassa. (Carl-Fredrik Geust)

Välirauhansopimus 19.9.1944

1. Sotatoimien lopettamisen yhteydessä Suomen puolelta 4 päivänä syyskuuta 1944 ja Neuvostoliiton puolelta 5 päivänä syyskuuta 1944 Suomi sitoutuu siirtämään sotajoukkonsa **vuoden 1940 Neuvostoliiton ja Suomen välisen rajan** taakse, sen mukaan kuin on määrätty tätä sopimusta seuraavassa liitteessä (katso liitettä 1 artiklaan).
2. Suomi sitoutuu **riisumaan aseista** 15 päivään syyskuuta 1944 jälkeen Suomeen jääneet **saksalaiset** maa-, meri- ja ilmavoimat sekä luovuttamaan niiden henkilöstön Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmälle Sotilasjohdolle, jonka tehtävän suorittamisessa Neuvostoliiton Hallitus antaa Suomen Armeijalle apua. Suomen Hallitus sitoutuu myös internoimaan sen alueella olevat Saksan ja Unkarin kansalaiset (katso liitettä 2 artiklaan).
3. Suomi sitoutuu asettamaan Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän Sotilasjohdon vaatimuksesta Suomen etelä- ja lounaisrannikolla olevat **lentokentät** kaikkine laitteineen sen käytettäväksi **Neuvostoliiton ilmavoimien tukikohdiksi** siksi ajaksi, mikä on tarpeen ilmasotatoimia varten Virossa olevia saksalaisia sotajoukkoja ja Itämeren pohjoisosassa toimivia Saksan laivastovoimia vastaan (katso liitettä 3 artiklaan).
4. Suomi sitoutuu asettamaan **armeijansa rauhanaikaiselle kannalle** kahden ja puolen kuukauden kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta (katso liitettä 4 artiklaan).
5. Suomi, joka on katkaissut kaikki suhteet Saksaan sitoutuu myöskin katkaisemaan kaikki suhteet Saksan vasallivaltioihin (katso liitettä 5 artiklaan).

6. Neuvostoliiton ja Suomen välillä Moskovassa 12 päivänä maaliskuuta 1940 solmitun rauhansopimuksen ehdot saatetaan jälleen voimaan tästä sopimuksesta johtuvien muutoksien.
7. Suomi palauttaa Neuvostoliitolle sen 14 päivänä lokakuuta 1920 ja 12 päivänä maaliskuuta 1940 tehtyjen rauhansopimusten mukaisesti vapaaehtoisesti Suomelle luovuttaman **Petsamon** alueen sen laajuusena kuin se on määritelty tämän sopimuksen liitteessä ja merkitty sopimusta seuraavaan karttaan (katso liitettä 7 artiklaan ja karttaa 1:500.000).
8. Neuvostoliitto luopuu Hangon niemimaan vuokraoikeuksistaan, jotka myönnettiin sille Suomen ja Neuvostoliiton välisessä rauhansopimuksessa 12 päivästä maaliskuuta 1940. Suomi puolestaan sitoutuu vuokraamaan Neuvostoliitolle maa- ja vesialueen **Porkkalan** niemimaan alueilla laivastotukikohdan perustamista varten sinne . Porkkalan niemimaan tukikohdan maa- ja vesialueen rajat on määritelty tämän sopimuksen liitteessä ja merkitty karttaan (katso liitettä 8 artiklaan ja karttaa 1:100.000).
9. Neuvostoliiton ja Suomen välillä 11 päivänä lokakuuta 1940 tehty **Ahvenanmaan** saaria koskevan sopimuksen ehdot saatetaan jälleen kaikissa kohdissaan voimaan.
10. Suomi sitoutuu viipymättä luovuttamaan Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmälle Sotilasjohdolle kaikki sen hallussa nykyään olevat neuvosto- ja liittolais**sotavangit** sekä myöskin ne Neuvostoliiton ja Liittoutuneiden Kansakuntien kansalaiset, jotka on internoitu ja tuotu väkisin Suomeen, palautettavaksi heidän kotimaahansa.

11. Suomi sitoutuu **korvaamaan** Neuvostoliitolle sotatoimien ja Neuvostoliiton alueen miehityksen johdosta Suomen aiheuttamat **vahingot 300 miljoonan dollarin arvosta** maksettavaksi kuudessa vuodessa tavaroina (puutavaraa, paperia, selluloosaa, meri- ja jokialuksia, erilaisia koneita).

12. Suomi sitoutuu saattamaan jälleen voimaan Yhdistyneiden Kansakuntien ja niiden kansalaisten kaikki lailliset oikeudet ja edut Suomen alueella, sellaisina kuin ne olivat ennen sotaa, samoin kuin palauttamaan näiden valtioiden ja niiden kansalaisten omaisuuden täysin hyvässä kunnossa.

13. Suomi sitoutuu yhteistoimintaan Liittoutuneiden Valtojen kanssa **sotarikoksista** syytettävien henkilöiden pidättämiseksi ja tuomitsemiseksi.

14. Suomi sitoutuu Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän Sotilasjohdon vahvistaman määräajan kuluessa **palauttamaan Neuvostoliitolle** kaikki sodan aikana sen alueelta Suomeen siirretyt valtiolle, yleisille ja osuustoiminnallisille järjestöille, tuotantolaitoksille ja virastoille taikka yksityisille kansalaisille kuuluvat **arvoesineet ja tavarat**, kuten tehtaiden ja laitosten koneistot, veturit, rautatievaunut, merialukset, traktorit, moottoriajoneuvot, historialliset muistomerkit, museoarvoesineet ja kaiken muun omaisuuden täysin hyvässä kunnossa.

15. Suomi sitoutuu sotasaaliina luovuttamaan Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmälle Sotilasjohdolle kaiken Suomen alueella olevan **Saksalle ja sen vasalleille kuuluvan sotilasomaisuuden** sekä näille maille kuuluvat ja Suomen aluevesillä olevat sota- ja muut alukset. 16. Suomi sitoutuu olemaan sallimatta Saksalle ja Unkarille tai niiden kansalaisille tai niiden alueilla taikka niiden miehittämällä alueilla asuville henkilöille kuuluvan kaikenlaisen omaisuuden (arvoesineet ja valuutat mukaan luettuna), maasta vientiä tai pakko-ottoa Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän Sotilasjohdon suostumuksetta.

17. Suomalaiset **kauppa-alukset**, lukuunottamatta niitä, jotka jo ovat Liittoutuneiden valvonnassa, on asetettava Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän Sotilasjohdon valvontaan käytettäväksi Liittoutuneiden yleisten etujen mukaisesti.
18. Suomi sitoutuu luovuttamaan Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmälle Sotilasjohdolle kaikki Yhdistyneille Kansakunnille kuuluvat ja suomalaisissa satamissa olevat alukset riippumatta siitä, kenen hallussa ne ovat, Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän Sotilasjohdon käytettäväksi sodan ajaksi Saksaa vastaan Liittoutuneiden yleisten etujen mukaisesti. Nämä alukset palautetaan sodan jälkeen omistajilleen.
19. Suomi asettaa lisäksi Yhdistyneiden Kansakuntien käytettäväksi sellaisia tarvikkeita ja tuotteita, joita nämä kansakunnat saattavat vaatia sodan yhteydessä oleviin tarkoituksiin.
20. Suomi sitoutuu viipymättä kansalaisuudesta ja kansallisuudesta riippumatta **vapauttamaan kaikki ne henkilöt, joita pidetään vangittuina** Yhdistyneiden Kansakuntien hyväksi suorittamansa toiminnan tai Yhdistyneiden Kansakuntien asialle osoittamansa myötätunnon taikka heidän rodullisen syntyperänsä takia, sekä myös kumoamaan kaikki diskriminatoriset lainsäädännöt ja niistä johtuvat rajoitukset.
21. Suomi sitoutuu heti **hajoittamaan** kaikki sen alueella toimivat hitleriläismieliset (fassisminluontoiset) poliittiset, sotilaalliset ja sotilaallisluontoiset samoin kuin muutkin **järjestöt**, jotka harjoittavat Yhdistyneille Kansakunnille ja erityisesti Neuvostoliitolle vihamielistä propagandaa, sekä vastaisuudessa olemaan sallimatta tämantapaisten järjestöjen olemassaoloa.

Suomen hallitukset 1944

- 26. Edwin Linkomies 5.3.1943 - 8.8.1944 523 päivää,
SDP 5, ML 4, Kok 2, RKP 2, amm. 2, ed 1
- 27. Antti Hackzell 8.8.1944 - 21.9.1944 45 päivää,
SDP 5, ML 4, amm. 3, Kok 1, RKP 1, ed 1
- 28. Urho Castren 21.9.1944 - 17.11.1944 58 päivää,
SDP 6, ML 4, amm. 3, Kok 1, RKP 1, ed 1
- 29. J. K. Paasikivi II 17.11.1944 - 17.4.1945 152
päivää, SDP 7, ML 4, amm. 4, RKP 1, ed 1, SKDL 1

Vaaran vuodet 1944-1948

22. Tämä sopimus edellyttää, että muodostetaan **Liittoutuneiden Valvontakomissio**, joka rauhan tekoon saakka huolehtii näiden sopimusehtojen täytäntöönpanosta ja täytäntöönpanon valvonnasta Liittoutuneiden (Neuvostoliiton) Ylimmän Sotilasjohdon johdolla, viimeksimainitun toimiessa Liittoutuneiden Valtojen nimissä (katso liitettä 22 artiklaan).

Suomessa toimi 1944–1947 toisen maailmansodan valvontakomissio, jossa määräysvalta oli neuvostoliittolaisilla. Komission puheenjohtajana toimi kenraalileversti Andrei Zhdanov. Hän allekirjoitti 17.12.1944 Valtioneuvoston juhlahuoneistossa sotakorvaussopimuksen, jossa Suomi sitoutui maksamaan mittavat korvaukset Neuvostoliitolle. Takana Suomen tasavallan presidentti J. K. Paasikivi ja valvontakomission varapuheenjohtaja kenraaliluutnantti Grigori Savonenkov. (Ossian Hede/Työväen Arkisto)

Suomen torjuntavoitto ja erillisrauha 1944

- Maata ei miehitetty, ei ulkoa eikä sisältä
- Yhteiskuntajärjestystä ei muutettu: pohjoismainen kansanvalta jatkoi
- Virkakuntaa ei puhdistettu (vähäiset poikkeukset)
- Vanhat puolueet ja johtajat jatkoivat (pl. sotasyllisyyskysymys)
- Perusarvot säilyivät: vapaus, demokratia, markkinatalous

J. K. Paasikiven 150-vuotisjuhlavuosi 2020

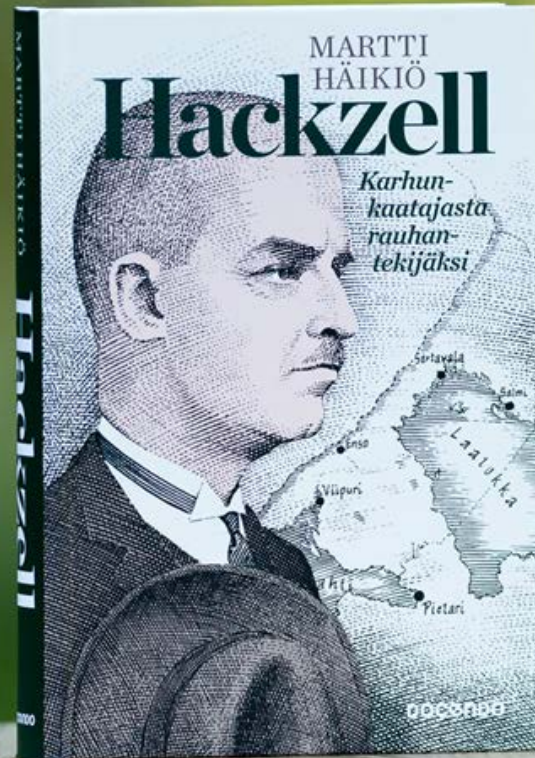
- 7.2.2020 Lahdessa Suomalaisilla Historiapäivillä julkistettiin sivustoportaali Editan kanssa
- 28.8.2020 Keravalla Suomen taloudellista hyvinvointia käsittelevä seminaari ja historiakeskustelu
- 19.10.2020 Hanasaassa ruotsinkielinen Pohjoismaita käsittelevä seminaari
- 27.11.2020 Helsingissä pääjuhla presidentti J. K. Paasikiven syntymän 150-vuotispäivänä

**”Henkinen ja taloudellinen itsenäisyys on
valtiollisen itsenäisyyden perusta”**

www.jkpaasikivi.fi

Kiitos!

Martti Häikiö